Väljaandja:	Põllumajandusminister
Akti liik:	määrus
Teksti liik:	terviktekst
Redaktsiooni jõustumise kp:	01.09.2019
Redaktsiooni kehtivuse lõpp:	31.05.2020
Avaldamismärge:	RT I, 09.07.2019, 9

Sordi sordilehte võtmise kord ning sordilehte võetavate taimeliikide loetelu, põllu- ja köögiviljakultuuri liigi kontrollimisel minimaalselt hõlmatavad tunnused ning järelevalve käigus sordi säilimise kontrollimise nõuded[1]

[RTL 2009, 92, 1335- jõust. 01.01.2010]

Vastu võetud 24.03.2006 nr 38
RTL 2006, 30, 529
jõustumine 10.04.2006

Muudetud järgmiste aktidega

Vastuvõtmine	Avaldamine	Jõustumine
20.06.2007	RTL 2007, 52, 951	01.07.2007
01.11.2007	RTL 2007, 85, 1431	17.11.2007
07.10.2008	RTL 2008, 84, 1167	19.10.2008
07.12.2009	RTL 2009, 92, 1335	01.01.2010
06.05.2010	RTL 2010, 25, 439	22.05.2010
28.12.2010	RT I, 05.01.2011, 2	08.01.2011
19.12.2011	RT I, 27.12.2011, 1	01.01.2012
21.09.2012	RT I, 26.09.2012, 2	30.09.2012
13.08.2013	RT I, 16.08.2013, 3	01.01.2014
21.02.2014	RT I, 28.02.2014, 4	31.03.2014
29.06.2015	RT I, 03.07.2015, 20	01.01.2016
12.04.2016	RT I, 15.04.2016, 2	01.07.2016
15.03.2017	RT I, 21.03.2017, 4	01.07.2017
29.06.2017	RT I, 11.07.2017, 1	01.01.2018
25.01.2018	RT I, 27.01.2018, 1	01.02.2018
18.05.2018	RT I, 23.05.2018, 1	01.09.2018
20.03.2019	RT I, 26.03.2019, 1	01.04.2019
05.07.2019	RT I, 09.07.2019, 8	01.09.2019

Määrus kehtestatakse taimede paljundamise ja sordikaitse seaduse§ 17 lõike 9, § 27 lõike 7, § 28 lõigete 6 ja 7 ning § 29 lõike 4 alusel.
[RTL 2009, 92, 1335- jõust. 01.01.2010]

§ 1. Reguleerimisala

Määrusega kehtestatakse sordi sordilehte võtmise, registreerimiskatsete ning riiklike majanduskatsete (edaspidi *majanduskatsed*) tegemise kord, sordilehte võetavate taimeliikide loetelu, põllu- ja köögiviljakultuuri liigi kontrollimisel minimaalselt hõlmatavad tunnused ning järelevalve käigus sordi säilimise kontrollimise nõuded.
[RTL 2009, 92, 1335- jõust. 01.01.2010]

§ 2. Sordilehte võetavate taimeliikide loetelu

(1) Sordilehte võetakse lisas nimetatud taimeliiki kuuluva teravilja-, sööda-, õli-, kiu-, köögivilja-, puuvilja- ja marjakultuuri ning peedi ja kartuli sort, mis «Taimede paljundamise ja sordikaitse seaduse» § 26 kohaselt

vastab eristatavuse, ühtlikkuse ja püsivuse nõuetele, millel on nõuetekohane sordinimi, küllaldane majanduslik viljelusväärtus ning mis on ohutu inimese, looma ja taime tervisele ning ümbritsevale keskkonnale.
[RT I, 26.03.2019, 1- jõust. 01.04.2019]

(2) Sordilehte võetakse lisas 1 nimetatud taimeliigi geneetiliste ressursside säilitamiseks ettenähtud sort.
[RTL 2009, 92, 1335- jõust. 01.01.2010]

§ 3. Sordi sordilehte võtmise kord

(1) Sort võetakse sordilehte sordi omaniku või sordi säilitaja taotluse alusel.

(2) Sordi vastavus § 2 lõikes 1 sätestatud nõuetele tehakse kindlaks sordi sordilehte võtmisel «Taimede paljundamise ja sordikaitse seaduses» sätestatud korras registreerimiskatsete ja majanduskatsete teel ning sordinime nõuetekohasust kontrollides.

(3) Sordi vastavus eristatavuse, ühtlikkuse ja püsivuse nõuetele tehakse kindlaks registreerimiskatsete teel. Sordi kohta, mis registreerimiskatsete tulemuste põhjal vastab eristatavuse, ühtlikkuse ja püsivuse nõuetele, koostatakse sordikirjeldus.

(4) Sordi majanduslik viljelusväärtus tehakse kindlaks majanduskatsete teel vähemalt kahe katseaasta jooksul. Majanduskatsetes tehakse kindlaks sordi:
1) saagikus;
2) talvituva kultuuri puhul talvekindlus;
3) kindlus taimekahjustajate suhtes;
4) reageerimine kasvukeskkonnale, sh kasvuperioodi pikkus ja lamandumiskindlus;
5) saagi omadused.

(5) Sordil on küllaldane majanduslik viljelusväärtus, kui sordi viljelusomadused või saadava saagi kasutusomadused on sama taimeliigi varem sordilehte võetud sortidega võrreldes paremad või kui sordil on mõni eriti väärtuslik omadus. Kui sordil on mõni eriti väärtuslik omadus, loetakse see omadus sordi sordilehte võtmiseks piisavaks, kui sorti iseloomustavad ülejäänud näitajad ei ole sama taimeliigi varem sordilehte võetud sortidega võrreldes oluliselt halvemad.

(5^1) Geneetiliste ressursside säilitamiseks ettenähtud sort on ühtlik, kui ühtlikkust hinnatakse mittesordiehtsate taimede põhjal, kohaldades 90% usutavuse läve juures populatsioonistandardit 10%.
[RTL 2009, 92, 1335- jõust. 01.01.2010]

§ 4. Sordilehte kantavad andmed

(1) Kui sort on § 2 lõikes 1 sätestatud nõuete kohane, tehakse «Taimede paljundamise ja sordikaitse seaduse» § 28 lõike 2 alusel ja samas ettenähtud tähtpäevaks sordi sordilehte võtmise otsus ning võetakse sort sordilehte.

(2) Sordilehte kantakse sordi kohta järgmised andmed:
1) taimeliigi nimi ladina ja eesti keeles;
2) sordinimi;
3) sordilehte võtmise aeg;
4) sordilehest väljaarvamise aeg;
5) taotleja, vajaduse korral esindaja ja säilitaja nimi ja kontaktandmed.

§ 5. Põllu- ja köögiviljakultuuri liigi kontrollimisel minimaalselt hõlmatavad tunnusedning järelevalve käigus sordi säilimise kontrollimise nõuded

(1) Sordilehte võetud sort peab «Taimede paljundamise ja sordikaitse seaduse» § 29 lõike 1 kohaselt vastama eristatavuse, ühtlikkuse ja püsivuse nõuetele sordilehes hoidmise aja jooksul.

(2) Põllu- ja köögiviljakultuuri liigi kontrollimisel minimaalselt hõlmatavad tunnused ning järelevalve käigus sordi säilimise kontrollimise nõuded on toodud komisjoni direktiivi 2003/90/EÜ, millega kehtestatakse rakendusmeetmed nõukogu direktiivi 2002/53/EÜ artikli 7 kohaldamiseks teatavate põllumajandustaimesortide kontrollimisel minimaalselt hõlmatavate tunnuste ja kontrollimise miinimumtingimuste osas (ELT L 245, 8.10.2003, lk 7–10), lisades 1, 2 ja 3 ning komisjoni direktiivi 2003/91/EÜ, millega kehtestatakse rakendusmeetmed Euroopa Ühenduse Nõukogu direktiivi 2002/55/EÜ artikli 7 kohaldamiseks teatavate köögiviljasortide kontrollimisel minimaalselt hõlmatavate tunnuste ja kontrollimise miinimumtingimuste osas (ELT L 254, 8.10.2003, lk 11–13), lisades 1 ja 2.
[RTL 2009, 92, 1335- jõust. 01.01.2010]

§ 6. Määruse kehtetuks tunnistamine

[Käesolevast tekstist välja jäetud.]

§ 7. Määruse rakendamine

[RT I, 27.01.2018, 1- jõust. 01.02.2018]

Määruse lisa punkti 157 kohaldatakse ajavahemikul 1. veebruarist 2018 – 31. detsembrini 2018 juhul, kui ei kohaldata põllumajandusministri 24. aprilli 2006. a määruse nr 55 „Teraviljaseemne kategooriad ning teraviljaseemne tootmise ja turustamise nõuded" § 25 lõikes 3 sätestatut.

[1] nõukogu direktiiv 66/401/EMÜ söödakultuuride seemnete turustamise kohta (EÜT L 125, 11.07.1966, lk 2298–2308), muudetud direktiividega 69/63/EMÜ (EÜT L 48, 26.02.1969, lk 8–12), 71/162/EMÜ (EÜT L 87, 17.04.1971, lk 24–28), 72/274/EMÜ (EÜT L 171, 29.07.1972, lk 37–38), 72/418/EMÜ (EÜT L 287, 26.12.1972, lk 22–30), 73/438/EMÜ (EÜT L 356, 27.12.1973, lk 79–82), 75/444/EMÜ (EÜT L 196, 26.07.1975, lk 6–13), 78/55/EMÜ (EÜT L 16, 20.01.1978, lk 23–29), 78/386/EMÜ (EÜT L 113, 25.04.1978, lk 1–12), 78/692/EMÜ (EÜT L 236, 26.08.1978, lk 13–18), 78/1020/EMÜ (EÜT L 350, 14.12.1978, lk 27), 79/641/EMÜ (EÜT L 183, 19.07.1979, lk 13–16), 79/692/EMÜ (EÜT L 205, 13.08.1979, lk 1–4), 80/754/EMÜ (EÜT L 207, 09.08.1980, lk 36), 81/126/EMÜ (EÜT L 67, 12.03.1981, lk 36–37), 82/287/EMÜ (EÜT L 131, 13.05.1982, lk 24–26), 85/38/EMÜ (EÜT L 16, 19.01.1985, lk 41–42), 86/155/EMÜ (EÜT L 118, 7.05.1986, lk 23–27), 87/120/EMÜ (EÜT L 49, 18.02.1987, lk 39–43), 87/480/EMÜ (EÜT L 273, 26.09.1987, lk 43–44), 88/332/EMÜ (EÜT L 151, 17.06.1988, lk 82–83), 88/380/EMÜ (EÜT L 187, 16.07.1988, lk 31–48), 89/100/EMÜ (EÜT L 38, 10.02.1989, lk 36), 92/19/EMÜ (EÜT L 104, 22.04.1992, lk 61–62), 96/18/EÜ (EÜT L 76, 26.03.1996, lk 21–22), 96/72/EÜ (EÜT L 304, 27.11.1996, lk 10–11), 98/95/EÜ (EÜT L 25, 01.02.1999, lk 1–26), 98/96/EÜ (EÜT L 25, 01.02.1999, lk 27–33), 2001/64/EÜ (EÜT L 234, 01.09.2001, lk 60–61), 2003/61/EÜ (ELT L 165, 03.07.2003, lk 23–28), 2004/55/EÜ (ELT L 114, 21.04.2004, lk 18), 2004/117/EÜ (ELT L 14, 18.01.2005, lk 18–33), 2007/72/EÜ (ELT L 329, 14.12.2007, lk 37–39), 2009/74/EÜ (ELT L 166, 27.06.2009, lk 40–70), 2012/37/EL (ELT L 325, 23.11.2012, lk 13–14), 2016/317/EL (ELT L 60, 05.03.2016, lk 72–75), 2016/2109/EL (ELT L 327, 02.12.2016, lk 59–75), (EL) 2018/1028 (ELT L 184, 20.07.2018, lk 7);
nõukogu direktiiv 66/402/EMÜ teraviljaseemne turustamise kohta (EÜT L 125, 11.07.1966, lk 2309–2319), muudetud direktiividega 69/60/EMÜ (EÜT L 48, 26.02.1969, lk 1–3), 71/162/EMÜ (EÜT L 87, 17.04.1971, lk 24–28), 72/274/EMÜ (EÜT L 171, 29.07.1972, lk 37–38), 72/418/EMÜ (EÜT L 287, 26.12.1972, lk 22–30), 73/438/EMÜ (EÜT L 356, 27.12.1973, lk 79–82), 73/438/EMÜ (EÜT L 356, 27.12.1973, lk 79–82), 75/444/EMÜ (EÜT L 196, 26.07.1975, lk 6–13), 78/55/EMÜ (EÜT L 16, 20.01.1978, lk 23–29), 78/387/EMÜ (EÜT L 113, 25.04.1978, lk 13–19), 78/692/EMÜ (EÜT L 236, 26.08.1978, lk 13–18), 78/1020/EMÜ (EÜT L 350, 14.12.1978, lk 27), 79/641/EMÜ (EÜT L 183, 19.07.1979, lk 13–16), 79/692/EMÜ (EÜT L 205, 13.08.1979, lk 1–4), 81/126/EMÜ (EÜT L 67, 12.03.1981, lk 36–37), 86/155/EMÜ (EÜT L 118, 7.05.1986, lk 23–27), 86/320/EMÜ (EÜT L 200, 23.07.1986, lk 38), 87/120/EMÜ (EÜT L 49, 18.02.1987, lk 39–43), 88/332/EMÜ (EÜT L 151, 17.06.1988, lk 82–83), 88/380/EMÜ (EÜT L 187, 16.07.1988, lk 31–48), 88/506/EMÜ (EÜT L 274, 06.10.1988, lk 44–44), 89/2/EMÜ (EÜT L 5, 07.01.1989, lk 31), 90/623/EMÜ (EÜT L 333, 30.11.1990, lk 65–65), 93/2/EMÜ (EÜT L 54, 05.03.1993, lk 20), 95/6/EÜ (EÜT L 67, 25.03.1995, lk 30–32), 96/72/EÜ (EÜT L 304, 27.11.1996, lk 10–11), 98/95/EÜ (EÜT L 25, 01.02.1999, lk 1–26), 98/96/EÜ (EÜT L 25, 01.02.1999, lk 27–33), 99/08/EÜ (EÜT L 50, 26.02.1999, lk 26), 1999/54/EÜ (EÜT L 142, 05.06.1999, lk 30–31), 2001/64/EÜ (EÜT L 234, 01.09.2001, lk 60–61), 2003/61/EÜ (ELT L 165, 03.07.2003, lk 23–28) ja 2004/117/EÜ (ELT L 14, 18.01.2005, lk 18–33) ning komisjoni direktiividega 2006/47/EÜ (ELT L 136, 24.05.2006, lk 18–20), 2006/55/EÜ (ELT L 159, 13.06.2006, lk 13), 2009/74/EÜ (ELT L 166, 27.06.2009, lk 40–70); 2012/1/EL (ELT L 4, 07.01.2012, lk 8–9); 2012/37/EL (ELT L 325, 23.11.2012, lk 13–14), (EL) 2015/1955 (ELT L 284, 30.10.2015, lk 142), (EL) 2016/317 (ELT L60, 05.03.2016, lk 72) ja (EL) 2018/1027 (ELT L 184, 20.07.2018, lk 4);
nõukogu direktiiv 2002/53/EÜ põllukultuuride Euroopa Liidu ühtse sortide kataloogi kohta (EÜT L 193, 20.07.2002, lk 1–11), muudetud määrusega (EÜ) nr 1829/2003/EÜ (ELT L 268, 18.10.2003, lk 1–23);
nõukogu direktiiv 2002/54/EÜ peediseemne turustamise kohta (EÜT L 193, 20.07.2002, lk 12–32), muudetud direktiividega 2003/61/EÜ (ELT L 165, 03.07.2003, lk 23–28) ja 2004/117/EÜ (ELT L 14, 18.01.2005, lk 18–33), (EL) 2016/317(ELT L 60, 05.03.2016, lk 72);
nõukogu direktiiv 2002/55/EÜ köögiviljaseemne turustamise kohta (EÜT L 193, 20.07.2002, lk 33–59), muudetud direktiividega 2003/61/EÜ (ELT L 165, 03.07.2003, lk 23–28) ja 2004/117/EÜ (ELT L 14, 18.01.2005, lk 18–33), komisjoni direktiividega 2006/124/EÜ (ELT L 339, 06.12.2006, lk 12–15), 2009/74/EÜ (ELT L 166, 27.06.2009, lk 40–70), 2013/45/EL (ELT L 213, 08.08.2013, lk 20–21), (EL) 2016/317(ELT L 60, 05.03.2016, lk 72);
nõukogu direktiiv 2002/56/EÜ seemnekartuli turustamise kohta (EÜT L 193, 20.07.2002, lk 60–73), muudetud direktiiviga 2003/61/EÜ (ELT L 165, 03.07.2003, lk 23–28), komisjoni rakendusdirektiiviga 2013/63/EL, millega muudetakse nõukogu direktiivi 2002/56 I ja II lisa seoses seemnekartulite ja seemnekartulite partiide miinimumnõuetega (ELT L 341, 18.12.2013, lk 52–55), rakendusdirektiiviga 2014/20/EL, millega määratakse kindlaks liidu eliitseemnekartuli ja sertifitseeritud seemnekartuli klassid ning selliste klasside suhtes kohaldatavad tingimused ja nimetused (ELT L 38, 07.02.2014, lk 32–38), ja rakendusdirektiiviga 2014/21/EL, millega määratakse kindlaks supereliitseemnekartuli suhtes kohaldatavad miinimumtingimused ja liidu klassid (ELT L 38, 07.02.2014, lk 39–41);
nõukogu direktiiv 2002/57/EÜ õli- ja kiukultuuride seemne turustamise kohta (EÜT L 193, 20.07.2002, lk 74–97), muudetud direktiividega 2002/68/EÜ (EÜT L 195, 24.07.2002, lk 32–33), 2003/45/EÜ (ELT L 138, 05.06.2003, lk 40–44), 2003/61/EÜ (ELT L 165, 03.07.2003, lk 23–28) ja 2004/117/EÜ (ELT L 14, 18.01.2005, lk 18–33) ning komisjoni direktiiviga 2009/74/EÜ (ELT L 166, 27.06.2009, lk 40–70), (EL) 2016/11 (ELT L 3, 06.01.2016, lk 46), (EL) 2016/317 (ELT L 60, 05.03.2016, lk 72);

komisjoni direktiiv 2003/90/EÜ, millega kehtestatakse rakendusmeetmed nõukogu direktiivi 2002/53/EÜ artikli 7 kohaldamiseks teatavate põllumajandustaimesortide kontrollimisel minimaalselt hõlmatavate tunnuste ja kontrollimise miinimumtingimuste osas (ELT L 254, 08.10.2003, lk 7–10), muudetud direktiividega 2005/91/EÜ (ELT L 331, 17.12.2005, lk 24–27), 2007/48/EÜ (ELT L 195, 27.07.2007, lk 29–32), 2009/97/EÜ (ELT L 202, 04.08.2009, lk 29–34), 2010/46/EL (ELT L 169, 03.07.2010, lk 7–12); 2011/68/EL (ELT L 175, 02.07.2011, lk 17–23), 2012/8/EL (ELT L 64, 03.03.2012, lk 9–12), 2012/44/EL (ELT L 327, 27.11.2012, lk 37–43), 2013/57/EL (ELT L 312, 21.11.2013, lk 38–45), 2014/105/EL (ELT L 349, 05.12.2014, lk 44–49), 2015/1168/EL (ELT L 188, 16.07.2015, lk 39–44), 2016/1914/EL (ELT L 296, 01.11.2016, lk 7–12), 2018/100/EL (ELT L 17, 23.01.2018, lk 34–39), 2019/114/EL (ELT L 23, 25.01.2019, lk 35–40);
komisjoni direktiiv 2003/91/EÜ, millega kehtestatakse rakendusmeetmed nõukogu direktiivi 2002/55/EÜ artikli 7 kohaldamiseks teatavate köögiviljasortide kontrollimisel minimaalselt hõlmatavate tunnuste ja kontrollimise miinimumtingimuste osas (ELT L 254, 08.10.2003, lk 11–13), muudetud direktiividega 2006/127/EÜ (ELT L 343, 8.12.2006, lk 82–84), 2007/49/EÜ (ELT L 195, 27.07.2007, lk 33–35), 2008/83/EÜ (ELT L 219, 14.08.2008, lk 55–57), 2009/97/EÜ (ELT L 202, 04.08.2009, lk 29–34), 2010/46/EL (ELT L 169, 03.07.2010, lk 7–12), 2011/68/EL (ELT L 175, 02.07.2011, lk 17–23), 2012/44/EL (ELT L 327, 27.11.2012, lk 37–43), 2013/57/EL (ELT L 312, 21.11.2013, lk 38–45), 2014/105/EL (ELT L 349, 05.12.2014, lk 44–49), 2015/1168/EL (ELT L 188, 16.07.2015, lk 39–44), 2016/1914/EL (ELT L 296, 01.11.2016, lk 7–12), 2018/100/EL (ELT L 17, 23.01.2018, lk 34–39), 2019/114/EL (ELT L 23, 25.01.2019, lk 35–40);
komisjoni direktiiv 2008/62/EÜ, millega sätestatakse teatavad erandid kohalike ja piirkondlike oludega kohanenud ja geneetilisest erosioonist ohustatud põllukultuuride rahvaselektsioonsortide ja sortide heakskiitmiseks ning kõnealuste rahvaselektsioonsortide ja sortide seemnete ning seemnekartuli turustamiseks (ELT L 162, 21.06.2008, lk 13–19);
nõukogu direktiiv 2008/72/EÜ köögiviljade paljundus- ja istutusmaterjali, välja arvatud seemne turustamise kohta (ELT L 205, 01.08.2008, lk 28–39);
komisjoni direktiiv 2013/45/EL (ELT L 213, 08.08.2013, lk 20–21);
komisjoni direktiiv 2009/145/EÜ, millega sätestatakse teatavad erandid traditsiooniliselt teatavates paikkondades ja piirkondades kasvatatud ja geneetilisest erosioonist ohustatud köögivilja rahvaselektsioonsortide ja -sortide ning selliste köögiviljasortide heakskiitmiseks, millel ei ole põllukultuuride tööstusliku tootmise puhul tegelikku väärtust, kuid mis on aretatud eritingimustes kasvamiseks, ning kõnealuste rahvaselektsioonsortide ja sortide seemnete turustamiseks (ELT L 312, 27.11.2009, lk 44–54), 2013/45/EL (ELT L 213, 08.08.2013, lk 20–21).
[RT I, 09.07.2019, 8- jõust. 01.09.2019]

Lisa Sordilehte võetavate taimeliikide loetelu
[RT I, 26.03.2019, 1- jõust. 01.04.2019]